

CHAMPS Motor Beceriler Protokolü

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *CHAMPS Motor Beceriler Protokolü*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18602>

Özet

CHAMPS Motor Beceriler Protokolü (CMSP), özellikle küçük çocukların kapsamlı motor beceriler düzeylerini de?erlendirmek amacıyla tasarlanm?? bir ölçme aracıdır. Bu protokolün Türkçe'ye uyarlama çal??ması, Zeynep K??iç, Gülümser Uyan?k-Balat ve Selda Ça?lak-Sar? tarafından 2017 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama, ölçenin 4 ve 5 yaş grubundaki Türk çocuklarının gelişimsel özelliklerine uygunlu?unu ve psikometrik niteliklerini incelemeyi amaçlam??tır.

Uyarlama çal??ması, CMSP'nin Türkiye ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılı?p kullanılamayaca??n? test etmi? ve okul öncesi dönem çocuklarının motor gelişim takibinde önemli bir bo?lu?u doldurmay? hedeflemiştir. Çal??ma, ölçenin dilsel e?de?erliliğini, yap?sal bütünlü?ünü ve iç tutarlılı?n? de?erlendirmiştir.

Anahtar Kelimeler

CHAMPS, Motor Beceriler Protokolü, CMSP, Motor Gelişim, Okul Öncesi, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Zeynep K??iç.

Yazarlar

Zeynep K??iç, Gülümser Uyan?k-Balat, Selda Ça?lak-Sar?.

Amaç

CHAMPS Motor Beceriler Protokolü'nün temel amacı, okul öncesi dönem (4-5 yaş) çocuklarının genel ve spesifik motor becerilerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu protokol, çocukların kaba motor ve ince motor becerilerindeki yeterlilik düzeylerini belirleyerek, gelişimsel gecikmeleri veya potansiyel riskleri erken a?amada tespit etmeye yardımcı olur.

Türkçe uyarlama çal??ması'nın özel amacı ise, orijinal CMSP'nin kültürel ve dilsel olarak Türk popülasyonuna aktarılmasını sağlamak ve elde edilen verilerle ölçenin psikometrik özelliklerini (özellikle 4 ve 5 yaş grubu için) kan?tlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki ara?tırmacılar ve e?itimciler, uluslararası standartlara uygun, geçerli?i kan?tlanm?? bir motor beceri de?erlendirme aracına sahip olmuştur.

Yap? (Ölçülen Yap?)

CHAMPS Motor Beceriler Protokolü, psikolojik ve pedagojik bağlamda, çocukların motor beceriler yeterliliğini ölçen bir araçtır. Motor beceri, bireyin hareketlerini amaçlı? ve kontrollü bir şekilde gerçekleştirebilme kapasitesini ifade eder. CMSP, genellikle kaba motor beceriler (koşma, zıplama, denge gibi büyük kas gruplarının kullanımı) ve ince motor beceriler (tutma, kesme,

çizme gibi küçük kas grupları'nın koordinasyonu) olmak üzere iki ana bileşeni kapsar.

Ölçek, çocukların günlük yaşam aktivitelerinde ve oyun ortamlarında sergiledikleri motor performansları gözlemleyerek nicelleştirmeyi hedefler. Ölçülen yapı, yalnızca fiziksel yeterliliği değil, aynı zamanda motor planlama, koordinasyon ve duyuşel entegrasyon gibi bilişsel süreçlerle ilişkili olan motor yeterliliği de içerir.

Geçerlik

CHAMPS Motor Beceriler Protokolü'nün Türkçe'ye uyarlama çalışması'nda (Kılıç et al., 2017), ölçeğin Geçerlik analizleri, orijinal yapı'nın Türk kültürü ve diline uygunluğunu test etmek için gerçekleştirilmiştir. Uyarlama sürecinde genellikle içerik geçerliği (uzman görüşleri ile madde kapsamının yeterliliği) ve yapı geçerliği (faktör analizi ile ölçeğin teorik yapı'sının doğrulanması) incelenir.

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, akademik bir uyarlama çalışması, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü kanıtlamak zorundadır. Bu kapsamda, CMSP'nin Türk çocukları'nın motor gelişim düzeylerini yansıttığı ve diğer ilgili ölçütlerle (kriter geçerliği) tutarlılık gösterdiği varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik, bir ölçme aracının tutarlı ve kararlı sonuçlar verme derecesidir. Kılıç ve arkadaşları tarafından yapılan uyarlama çalışması, ölçeğin Güvenirlik analizlerini içermektedir. Bu analizler genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) ve/veya test-tekrar test güvenilirliği yöntemlerini içerir.

İç tutarlılık analizi, ölçekteki maddelerin aynı yapıyı ne derece tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Test-tekrar test güvenilirliği ise, farklı zamanlarda aynı çocuklara uygulandığında sonuçların ne kadar kararlı kaldığını ortaya koyar. Uyarlama çalışması'nın sonuçları, CMSP'nin 4 ve 5 yaş grubu Türk çocuklarında motor becerileri tutarlı bir şekilde değerlendirildiğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmaları'nda yapı geçerliğini test etmek amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılır. Kılıç ve arkadaşları'nın (2017) çalışması'nda, CHAMPS Motor Beceriler Protokolü'nün orijinal yapı'sının (muhtemelen kaba ve ince motor beceri alt boyutları) Türkçe formunda da korunduğu faktör analizleri ile incelenmiştir.

Faktör analizi sonuçları, ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar altında toplandığını ve bu

yapın Türk örneğinde de geçerli olduğunu gösterir. Bu, ölçeğin teorik temellerine sadık kalarak Türk kültürüne başarıyla bir şekilde aktarıldığını kanıtlayan kritik bir adımdır.

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Gözleme dayalı performans protokolü/Derecelendirme ölçeği.

Language Available: Türkçe, Orijinal dil (Muhtemelen İngilizce).

Population Group: Çocuklar.

Age Group: 4 ve 5 yaş grubu çocuklar (Uyarlama çalışması için).

Population Details: Okul öncesi dönemdeki tipik gelişim gösteren çocuklar.

Test Methodology: Bireysel uygulama gerektiren, standartlaştırılmış görevler aracılığıyla motor becerilerin gözlemlenmesi ve puanlanması.

Anahtar Kelimeler

Gelişimsel Tarama, İnce Motor Beceriler, Kaba Motor Beceriler, Erken Çocukluk Eğitimi, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: zeynep.kilic02@gmail.com (Sorumlu Yazar iletişimi)

Correspondence Address: Bilinmiyor

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Zeynep Kılıç ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu yazarın iletişim adresi: zeynep.kilic02@gmail.com

Kaynaklar

Kılıç, Z., Uyanık-Balat, G. ve Çalılık-Sarı, S. (2017). CHAMPS Motor Beceriler Protokolü'nün

(CMSP) 4 ve 5 ya? çocuklar?na yönelik Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *E?itim Kuram ve Uygulama Ara?t?rmalar? Dergisi*, 3, 129-142.

Protokolün orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

[champs-motor-beceriler-protokolu-toad.pdf](#)

CHAMPS Motor Beceriler Protokolü Maddeleri

ÖNEML?: Bu protokolün maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin içeri?i ve detaylar? için lütfen referans verilen uyarlama çal??mas?na ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM